

Neděle 6.6.2010 – Sbor Církve bratrské v Praze 3

Daniel 1: Zápas o budoucnost Kristovy církve

V dnešní době se k minulosti moc často nevracíme. Nemáme ani čas ani chuť se probírat ve starých událostech a učit se ze zkušeností dřívějších generací. A přece nás u takových návratů do minulosti čekají zajímavé objevy a důležité poznatky. V křesťanském shromáždění otevíráme pravidelně Bibli. Tím se vždy znovu vracíme k tomu, co se stalo v minulosti, ale mluvíme o tom, jako o něčem, co je přesto důležité také pro nás. Dnes jsme četli ze starozákonní knihy Danielovy. Ta nám přibližuje situaci Boží církve ve specifické situaci – v *zajetí*. Na prahu 6.stol. před Kristem to byl babylonský korunní princ *Nebukadnezar*, který se vojenskou porážkou Egypta ujal vlády nad celým Blízkým východem a více než 40 let rozhodoval o osudech lidí v této oblasti.

1. Státnické plány versus živá víra

Tento panovník se stal vládcem v Mezopotámii, Sýrii, Palestině a severní Arabii. Vynutil si také podřízenost Judska a jako symbol jeho pokoření si z jeruzalémského chrámu odvezl spoustu vzácného chrámového nádobí. Babylonský panovník nebyl sběratelem starožitností. Chtěl židovské kultické nádobí použít ve svých chrámech: tím chtěl vyjádřit, že jeho bůh *Mardok* je silnější než Bůh Židů, a také to, že právě tomuto božstvu chce jako král sloužit. *To nebylo ještě všechno*. Kromě toho cizí král nechal odvést do zajetí část judské šlechty a její mládeže. *Daniel a jeho přátelé* – 12- až 14letí chlapci – byli vybráni podle těch nejpřísnějších kritérií a začlenění do procesu převýchovy s tím úmyslem, aby se jednou stali nejvyššími královskými úředníky. Všechno bylo důkladně promyšlené: nejdříve dostali novou identitu, protože jejich vyznavačská jména v pohanském prostředí provokovala a příliš připomínala judský původ a víru v Hospodina. Převýchova spočívala nejen v tom, že si mládenci osvojovali základy babylonské vzdělanosti a kultury, ale také v tom, že byli připravováni přímo pro královskou a kněžskou službu. Všechno, čím dosud byli, mělo být „vymazáno“, a po 3 letech měli vystupovat jako sebevědomí mluvčí královského dvora a babylonského náboženství. Otevíraly se jim dveře k závrtné kariéře a k netušeným možnostem. Ti nejlepší z Judska se měli stát těmi nejlepšími v Babyloně. Ze zajatců se měli brzy stát diplomaté, ministři a velvyslanci. Ovšem *mladí Judejci* měli jako *věřící* problém.

2. Kořeny živé víry a její ovoce: věrnost, oddanost, odhodlanost

Na první pohled to vypadalo docela nevinně, mládenci měli předepsaný také jídelníček. V tom byl ovšem háček. *Jednak* se v Babyloně nerozlišovalo mezi *čistými* a *nečistými zvířaty* a jedlo se jak vepřové tak koňské maso, a *jednak* maso a víno, které se dostávalo na královský stůl, pocházelo často z pohanských obětí. A to byl pro judské mládence problém. *Doma* byli vedeni a vychovávaní tak, že víra v Boha je životním základem a oporou a že jedním z projevů oddanosti Bohu je dodržování životních pravidel. A když Bůh zjevil otcům, že mají každý sedmý den odpočívat, protože je to „*den Hospodinův*“, pak to tak dělali. A když Bůh ve svém Zákoně zapověděl jíst maso nečistých zvířat, pak se podle toho řídili. Je obdivuhodné, jak se judští zajatci chovají! Nestěžují si na to, že jsou v zajetí, ale myslí na to, aby se chovali v cizině správně jako věřící. Myslí na Boží principy, které jim vštěpovali do srdce rodiče a kterých se chtěli držet. Poslušnost vůči konkrétním nařízením Božího zákona pro ně znamenala tolik, co věrnost Pánu Bohu samotnému. Odmítli se stravovat podle královského jídelníčku a potichu

se dohodli s nejbližším nadřízeným na takové stravě, která nebyla proti jejich víře a svědomí. Když se po 10 dnech zeleninové diety ukázalo, že judští mládenci vypadají lépe než ostatní, správce v tom pokračoval a Daniel se svými přáteli si tak mohl uchovat vědomí stálé sounáležitosti s Božím lidem a jejich Bohem. Judští mládenci nejen vypadali lépe než ostatní, ale dokonce ve svých znalostech nad ostatní vynikali. Tak to stojí v Bibli: „*král shledal, že desetkrát předčí všechny věštce a zaklínače, kteří byli v celém jeho království*“ (1,20).

3. Boží věrnost

Když pozorně čteme starý napínavý příběh, musíme si všimnout toho, že hlavní slovo nemá babylonský král, ale ve skutečnosti Bůh Danielův. Opakovaně se mluví o Božím jednání. Bůh „*vydal*“ (v.2), „*Bůh dal Danielovi*“ (v.9), „*Bůh dal těm čtyřem*“ (v.17). Co to znamená? I když zajetí vypadá z pohledu Židů jako tragédie a neštěstí, byla to „Boží škola“. Je to Boží řeč k církvi, která se vzdalovala od svého Pána. Ovšem když Bůh vidí opravdovost judských mládenců, dává jim poznat, že je s nimi a že s Jeho pomocí mohou počítat. Daniel a jeho přátelé se nestydí za svého Boha, také Bůh se přiznává k nim. Je to jedinečné povzbuzení a velká posila. - Možná nás u toho napadne: má to cenu se hádat kvůli jídlu a riskovat nepříjemnosti nebo život? Není to *fanatismus*? V naší kultuře a v našich podmínkách jídlo takovou roli nehraje. Tu otázku si musíme položit jinak. Podle čeho se pozná křesťan? Vyznává víru v Ježíše Krista, snaží se žít podle biblických principů a ostatním ukazuje cestu ke Kristu. - Kde jsou hranice, za které věřící nejdou? V čem se projevuje naše oddanost Ježíši Kristu? Jak se Kristu vzdalujeme? Může to být cestou konkrétního selhání. Ale daleko častěji se to děje cestou zanedbávání duchovního života, cestou kompromisů a drobných ústupků. A to je stejně nebezpečné a daleko zálužnější. Proto je věrnost v každodenních věcech, jak to vidíme u Daniele, o to důležitější.

4. Úkol a odpovědnost křesťanské rodiny, výzva pro Kristovu církev

Nechci to dramatizovat, ale asi se shodneme na tom, že jako křesťané žijeme ve světě, který se nezajímá o křesťanskou víru a naše hodnoty nesdílí. Dnes nám v naší zemi kvůli víře žádné nebezpečí nehrozí. Ale to ještě neznamená, že být křesťanem je snadné. Zůstat sám svůj vyžaduje vnitřní sílu. (*Můj bratr se moc změnil, když se po 2 letech vrátil z vojny. Nechtěl do shromáždění, dlouho se nemohl vzpamatovat z posměchu, který v drsném prostředí zažil!*) Být křesťanem znamená milovat Ježíše z celého srdce, mít Ho na prvním místě svého života. *Opravdové křesťanství* je vidět v praxi nejdříve doma, v rodině. Otcové a matky v křesťanských rodinách mají veliký vliv na to, jaký obraz křesťanské víry a života si odnášejí děti z domu! Je to velká příležitost a velká odpovědnost, kterou jako rodiče – křesťané máme! – Tak si některé děti z křesťanských rodin odnášejí dojem, že víra je formální a nedělní záležitostí, že takový postoj nic nestojí a možná taky ani nic nedává. *To je škoda* – takový obraz se později v životě těžko „opravuje“. Ovšem díky Bohu, že jsou i jiné křesťanské rodiny, kde děti vyrůstají v prostředí radostné víry a do života si odnášejí jasné vědomí toho, že osobní víra v Ježíše Krista, je něco, co nás drží a že je to základ, o který se můžeme opírat. Nedá se to dětem jednoduše předat, ale můžeme se za to modlit. Dnes jsme se modlili za Jáchyma a Matouše. Jsou v období, kdy se setkávají s osobní vírou u svých rodičů a prostřednictvím jejich modliteb slyší o realitě Boží lásky. Přejde čas, kdy si budou moci sami vyzkoušet, jak vzácným darem je Boží milost a jak velkou pomocí je Boží ochrana. Věřím, že to bude zkouška, ve které oni sami obstojí a Bůh bude z jejich života oslaven. Jakými jsme křesťany, se nejlépe pozná ve zkoušce, v trápení, v krizi. Pamatujme na to. (5.6.2010-B. Kaleta)